

Nieuwsbrief 5 op de weg van het monastieke project te Prébenoît

+ Beste medebroeders, vrienden, sympathisanten en weldoeners,

De Advent luidt een nieuw liturgisch jaar in. Dit lijkt me de goede tijd om weer een nieuwsbrief te schrijven. Het prille leven dat in mei van dit jaar in de oude abdij van Prébenoît, *dans la Creuse profonde*, werd ingeplant kreeg intussen meer vorm en inhoud. Na de lange, hete en droge zomer heeft de herfst verstilling gebracht. De waaier aan culturele activiteiten van de voorbije zomer heeft plaats gemaakt voor een ingekeerde eenzaamheid. De vallei ligt er nu verlaten bij. Alleen enkele lichtjes achter een tweetal ramen op de eerste verdieping verraden dat de oude abdij bewoond is. Het licht is immers aangestoken op deze oeroude plek van gebed en verstillings.

De novemberdagen zijn kort, de nachten langer, natter en kouder. De 24 kilowatt grote **pelletkachel** snort nu bijna de gehele dag en blaast met zijn ventilatoren aangename warmte in de twee kamers. Het was nog even spannend of ik aan voldoende pellets zou geraken, daar de wereldwijde energiecrisis, dus ook in Frankrijk voor een schaarste zorgde, en de prijzen bijgevolg sterk stegen. Een zak van 15 kg ging alras van 4 euro naar 14 euro! Bij mijn eerste bestelling wintervoorraad pellets liep het al fout. De vooraf betaalde bestelling werd niet geleverd, het bleek een frauduleuze website te zijn, dus geen pellets en geld kwijt. Een Vlaams koppel uit de buurt hoorde dit en kwam spontaan 14 zakken van hun eigen voorraad pellets brengen. Wie durft beweren dat er geen goede mensen meer zijn?

Daarna gebeurde het volgende: een gereformeerde ondernemer uit Nederland, die via mijn boeken en publicaties gehoord had van het project in Prébenoît en die eveneens weet had van de pellet-schaarste in Frankrijk wou uit erkentelijkheid voor mijn boeken 800 kg pellets schenken. De man hield woord en bracht vanuit Nederland een volgeladen auto pellets richting Prébenoît. Wat een vrijgevigheid! Wat een *communio* onder christenen van verschillende confessies! Ik kon nog 2 paletten pellets bekomen dankzij een trouwe parochiaan waarvoor ik uiteraard betaalde. Gods Voorzienigheid in en door goede mensen hebben ervoor gezorgd dat er een flinke voorraad pellets is om deze winter door te komen.

De voorbije maanden kwamen wat **bezoekers** langs, de gastenkamer die we 'Athos' doopten en waar nu een prachtig canvas van een van de kloosters van de Griekse monnikenrepubliek hangt was klaar op 24 juni.

Af en toe kon ik al gastvrijheid verlenen aan zoekenden bij wijze van oriëntatie voor hun verdere leven. Er kan samen worden gebeden, gemediteerd en gediscuteerd. Enkele handige Harry's hielpen mij door kleine probleempjes op te lossen. Familieleden die hun jaarlijkse familievakantie hielden bij zus Kris in de Allier kwamen een dagje naar de abdij. Baptiste, die op zoek was naar een eigen woning, maakte enkele weken gebruik van de gastenkamer. Belgen en Nederlanders kwamen over de vloer, enkelen die hier in de Creuse wonen of er alleen in het zomerseizoen verblijven. Met al deze komende en gaande mensen konden we het brood van de gastvrijheid delen, zonder dat het inbreuk maakte op mijn leven als kluizenaar.

Alex toverde 'het buitenverblijf' van Nivard met recuperatiemateriaal
uit zijn creatieve geest met zijn vaardige handen!

Ik wil nog iemand aan u voorstellen, een echte blijver, zijn naam is **Nivard**, een Drentsche Patrijshond. Geboren in een nest te Utrecht op 26 juni van dit jaar, kwam hij hier eind september als pup om in de abdij zijn intrek nemen en mijn buddy te worden. Aan het hondenhok voor Nivard heeft één van de gasten het 'labora' heel zinvol ingevuld, hij timmerde een houten box voor binnen en een hondenhok voor buiten in de tuin en dat heeft hij volledig met recuperatie materiaal heel vakkundig uitgevoerd. Een jonge hond opleiden is een pittig avontuur en er moet met veel rekening worden gehouden o.a. met zindelijkheid, hij moet zich aanpassen aan zijn habitat en zijn nieuwe baasje (en omgekeerd) en hij moet zich natuurlijk ook nog de grenzen en de geplogenheden van het samenleven met een kluizenaar eigen maken en tot slot ook een *modus vivendi* vinden met Tybert, de kater, die natuurlijk anciënniteitsrecht heeft. Gezien er ook enkele kippen rondlopen moet hij ze ook leren met rust te laten wat niet vanzelfsprekend is voor een jachthond! Dit alles schijnt echter met vallen en opstaan wonderwel te lukken, want Nivard is een intelligente en guitige hond met een goed karakter die van mensen houdt. De volstrekte eenzaamheid van deze plaats, het ontbreken van iedere vorm van veiligheid in het gebouw maakte het houden van een hond wenselijk. De Creuse is met zijn 21 inwoners per km² het tweede minst bevolkte departement van Frankrijk (in vergelijking: de provincie Antwerpen telt 650 inw/km²).

De **kippen**, een haan met vier hennen, van het ras Red Island, bracht ik begin september na mijn bezoek aan Westmalle mee uit Schilde. Ze hebben hun binnen- en buitenhok in wat vroeger een deel van de kapittelzaal moet geweest zijn. Overdag lopen ze vrij rond maar 's nachts wordt het hok vergrendeld tegen vossen en andere roofdieren. Red Islanders hebben een kloeke lichaamsbouw (baksteenvorm), zijn zeer resistent tegen ziektes en gaan door als goede leggers. Ze hebben een glanzend, donkerbruin verenkleed. De haan, **Gerard**, kraait 's ochtends diep en ernstig zonder op de zenuwen te werken. Zijn hennen, **Gertrude, Hombéline, Béatrice en Scholastica**, weten niet hoe ze het hem naar de zin moeten maken. Het is een plezier ze scharrelend over het abdijterrein te zien lopen. Op de eieren is het nog even wachten.

Uiteindelijk heeft de elektricien uit Tercillat de **plafondlampen** dan toch aan de praat gekregen. Nadat we in maart de oude neonlampen door mooie plafonnières hadden vervangen, bleken ze niet te werken. Ergens moest een stroomonderbreking zijn maar niemand kon vinden waar en plannen van het elektriciteitsnetwerk in de abdij bleken onbestaand. Via een radioverbinding kon de man contact maken tussen de stekkerdozen beneden en de plafondverlichting boven. En zo is het licht op 18 juni wat feller gaan schijnen in Prébenoît.

Op 15 juli kreeg ik van een weldoenster een kleine monstrans cadeau. Bijna elke zondag rond 16u00 doe ik nu een half uurtje **aanbidding** voor het Allerheiligste. In de abdijen van onze orde is er zondag na de vespers ook altijd aanbidding voor het uitgestalde Sacrament. Prébenoît schrijft zich voortaan in deze traditie in.

Begin september hielden de cisterciënzers van de strikte observantie (trappisten en trappistinnen) hun driejaarlijks Generaal Kapittel in Assisi. (Een weekje later deden de cisterciënzers van de gewone observantie trouwens hetzelfde in Rome.) Op het Generaal Kapittel gaf dom Nathanaël, die de leeftijdsgrens van 75 had bereikt, verplicht zijn ontslag als abt van Westmalle. De kapittelleden aanvaardden dit ontslag en stelden broeder Benedikt aan tot **waarnemend overste van Westmalle**, onder supervisie van de abt van Zundert en bijgestaan door twee raden, een pastorale raad en een economische. Voor mijn bestaan als kluizenaar verandert er niets, tenzij dat ik mijn zaken met de moederabdij nu dien te regelen via broeder Benedikt.

In de tweede helft van oktober kreeg ik een achillespeesontsteking met als gevolg dat ik 's nachts door enorme spasmen werd geplaagd. Het wordt een langzaam genezingsproces maar met het *ora et labora* van een kluizenaar komt dit wel in orde. Alles met mate!

Op 25 oktober plaatste Joost Caen, geholpen door zijn echtgenote Friede, een prachtig **glasraam** in het open venstergat bovenaan de buitentrapp die naar mijn kluis leidt. Joost is emeritushoogleraar (Univ. Antwerpen), conservator-restaurator, collectioneur en glaskunstenaar. Het open venstergat bovenaan de traphal zorgde voor veel koude, stof en insecten. Nu, met het glasraam erin, heb ik een kleine besloten antichambre bovenaan de stenen trap. Door het semitransparante glasraam blijft de geweldige eik bij de kerkruïne mooi zichtbaar. Rechts in het glasraam is een verhakeld kruis zichtbaar. Het geheel oogt mooi en artistiek. ***La vie cistercienne exige un peu de beauté, n'est-ce-pas !***

Op zaterdag 5 november vond in de trappistinnenabdij Koningsoord te Arnhem (NL) de **boekvoorstelling** plaats van *Recluse*. Deze 14de bundel in de reeks *Middeleeuwse Monastieke Teksten* bevat drie vertaalde werken uit de twaalfde eeuw: *Leefregel voor een recluse*, *Een merkwaardig mirakel* en het *Leven van Aelred van Rievaulx, de grote Engelse cisterciënzer abt*, door Walter Daniel. Samen met classicus John Biermans mocht ik ongeveer zes jaar aan deze vertaling en uitgave werken. Het was dan ook een dankbaar moment dit boek op deze unieke plaats bij onze zusters, aan het publiek te mogen voorstellen. De lange en vermoeiende verplaatsing was aldus toch de moeite waard. Het boek werd opnieuw zeer keurig uitgegeven door uitgeverij Damon te Eindhoven. De kostprijs is 34,90 €. ISBN 978 94 6340 309 2.

In de vroegste monastieke tradities van de Syrische kerk uit de derde en vierde eeuw is er een eigen term voor de kluizenaar: **ihidojo**, wat letterlijk ‘eenling’ of ‘alleenstaand’ betekent, terwijl de eigen term voor de in een kloostergemeenschap levende monnik *dayroyo* is. Maar filologisch onderzoek van de geschriften van vroegchristelijke Syrische schrijvers als Afrahat en Efrem de Syriër hebben aangetoond dat *ihidojo* niet zomaar de aanduiding is van een christelijke asceet, maar eerst en vooral een titel was van Christus. Het Syrische Nieuwe Testament vertaalt namelijk het Griekse *Monogenes* (Eerstgeborene) met **Ihidojo** (zie Joh. 1,14.18; 3,16.18). De verbinding tussen de individuele kluizenaar (*ihidojo*) en de Eengeborene (*Ihidojo*) was van beslissend belang bij de oud-Syrische schrijvers. Dit blijkt uit de volgende mooie passage uit een brief van Philoxenus van Mabbug:

De *ihidojo* moet zijn naam daadwerkelijk waarmaken en een *ihidojo* zijn zowel innerlijk als uiterlijk. Hij moet in zichzelf niets anders hebben dan alleen zichzelf en de Ene die in hem woont, ik bedoel Christus, Hij die alleen bereid is Zichzelf bij hem te vestigen als hij helemaal alleen op zichzelf is. (Uit J. van Slageren en Salaam Somi, *In gesprek met Mor Polycarpus, Aartsbisschop van de Syrisch-orthodoxe Kerk van Antiochië in Nederland*, Bar ‘Ebroyo Press, 2018, blz. 134)

Graag wens ik ieder van u alvast een mooie adventstijd die uitstaat naar de komst van Christus als mens onder ons. Moge de Eengeborene, de *Ihidojo*, ook in ieder van u geboren worden en uw kerst- en eindejaarsfeesten zin en diepgang geven.

Broeder Guerric Aerden ocsso
 Abbaye Notre-Dame de Prébenoît
 23270 Bétête (Creuse)

Twee aandachtspunten, naar **veiligheid** en **energiebesparing**, vragen mijn zorg.

1. Een **smeedijzeren poortje** beneden de trap die naar mijn kluis leidt. Dit poortje zou de clausuur van de ermitage wat meer benadrukken en meer veiligheid bieden. Momenteel kan iedereen zomaar tot boven aan de deur van mijn kluis komen.
2. Het plaatsen van **twee voorzetramen** aan de binnenzijde van de vensters van mijn leefruimte. Het huidige enkel glas laat nog veel koude en wind door.

Rekeningnummer BE75 9733 7460 6051 BIC: ARSPBE22 op naam van Dirk Aerden. Gelieve te vermelden ‘*Project abdij Prébenoît*’.